

Žalobník bol zamestnaný u žalovaného od 28. marca 1926 do 1. apríla 1928 za denný plat 28 Kč, od 1. apríla 1928 bol mu vyplácaný mesačný plat 1.200 Kč a od tejto doby bol prihlásený u Úradovne všeobecného penzijného ústavu v Bratislave. Služby konal u žalovaného do 30. septembra 1931, ale tento platil za neho penzijné príspevky až do 30. apríla 1932. Žalobník uchádzal sa u Všeobecného penzijného ústavu v Bratislave o invalidný dôchodok, ale jeho žiadosť bola zamietnutá z dôvodu, že nezískal v penzijnom poistení predpísanú čakaciu dobu 60 príspevkových mesiacov. Žalobník domáhal sa žalobou na žalovanom platenia 600 Kč mesačne titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla tým, že mu invalidný dôchodok práve takejto sumy ušiel preto, lebo ho žalovaný neprihlásil k penzijnému poisteniu hneď od nastúpenia služby, t. j. 28. marca 1926. ale len od 1. apríla 1928. O b a n i ž š i e s ú d y žalobu zamietly z dôvodu, že žalobník v dobe pred 1. aprílom 1928 penzijnému poisteniu nepodliehal. N a j v y š š í s ú d rozsudok odvolacieho súdu rozviazal z dôvodov tu v úvahu neprichádzajúcich, vo svojich d ô - v o d o c h uviedol však toto:

Medzi stranami je sporné, že žalobník bol od 1. apríla 1928 prihlásený k penzijnému poisteniu podľa vládneho nariadenia č. 16/1923 Sb. z. a n. Otázka, či v tejto dobe podľa povahy ním konanej práce podliehal žalobník tomuto poisteniu alebo nie, je s hľadiska riešenia žalobného nároku bez významu, lebo právne následky z poistenia osoby, ktorá poistením nie je povinná, sú tie isté, ako u osoby poistením povinnej. Ak bol prihlasovateľ a nositeľ poistenia toho názoru, že poistná povinnosť je daná, treba mať za to, že zákonné predpoklady poistného pomeru sú dané a nastávajú tým všetky jeho následky. Keď tedy žalovaný od 1. apríla 1928 prihlásil žalobníka k poisteniu podľa cit. vl. nariadenia a keď ho ako poistením povinného Úradovňa všeobecného penzijného ústavu v Bratislave k poisteniu prijala, tým je už aj pre súdy záväzne vyriešená otázka poistnej povinnosti žalobníka na túto dobu. S hľadiska riešenia otázky, či žalobník v dobe pred jeho prihlásením k poisteniu podliehal povinnosti k penzijnému poisteniu, sú smerodajné jedine práce v tejto dobe u žalovaného vykonávané. Nerozhoduje v tomto smere ani skutočnosť, že žalovaný trpel, aby žalobník bol v tejto dobe v podaniach na úrady ako »výpomocný hospodársky správca« označený. V tomto smere nižšie súdy bez porušenia formálneho práva uznaly práce žalobníkov za také, na základe ktorých penzijnému poisteniu nepodliehal.

Čís. 15071.

Do doby 30 príspevkových mesiacov podľa 1. odst. § 185 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n., potrebnej pre priznanie výbavného pre poistenky, ktoré získaly pred nadobudnutím účinnosti tohoto zákona (pred 1. januárom 1929) aspoň šesť príspevkových mesiacov, treba započítať aj príspevkové mesiace, získané v poistení pred nadobudnutím účinnosti zákona č. 26/1929 Sb. z. a n. (pred 1. januárom 1929).

(Rozh. z 24. marca 1936, Rv IV 705/35.)

Žalobkyňa bola zamestnaná u žalovaného advokáta ako kancelárska sila od októbra 1920 do podzimu 1929 a v novembri 1929 sa vydala. Žalovaný neprihlásil žalobkyňu k penzijnému poisteniu ani podľa vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. ani podľa zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. Žalobkyňa domáhala sa žalobou na žalovanom zaplattenia sumy, odpovedajúcej výbavnému podľa § 185 č. 1 zák. č. 26/1929 Sb. z. a n., ktoré jej ušlo preto, lebo ju žalovaný k poisteniu neprihlásil. Oba nižšie súdy žalobu zamietli. Najvyšší súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a žalobný nárok uznal dôvodom po práve z týchto dôvodov:

Výklad ustanovenia § 185 (1) zákona č. 125/1929 Sb. z. a n. súdom odvolacím v tom smysle, že nárok na výbavné prislúcha len tým poistenkám, ktoré okrem aspoň 6 mesiacov príspevkových pred platnosťou tohto zákona majú 30 mesiacov príspevkových už za platnosti zákona č. 26/1929 Sb. z. a n. získaných, nemá opory v zákone. Týmto ustanovením bola stanovená výnimka zpod povinných 60 príspevkových mesiacov určených pre nárok na výbavné šom 36 cit. zákona. Príspevková doba započítateľná určená je v § 12, resp. § 14 cit. zákona. Podľa § 12 započítava sa príspevková doba od prvého dňa mesiaca, v ktorom poistenec vstúpil do zamestnania, podliehajúceho poistnej povinnosti, ak sa stala prihláška aspoň jednou stranou včas. Medzi stranami nie je sporné, že žalobkyňa aj podľa vlád. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. podliehala poistnej povinnosti. Je pravda, že podľa tohoto vládneho nariadenia neprislúchal žalobkyňi nárok na výbavné, lebo táto dávka bola teprv zákonom č. 26/1929 Sb. z. a n. zavedená, keď však podľa odst. 2 § 185 prislúcha za určitých tam uvedených podmienok tento nárok aj poistenkám, ktoré sa pred účinnosťou zák. č. 26/1929 Sb. z. a n. vydali, u ktorých teda nie je možné žiadať, aby príspevkovú dobu získali už po platnosti zákona č. 26/1929 Sb. z. a n., nemožno odst. 1 § 185 logicky vykladať v smysle, v akom ho vykladá odvolací súd, lež len v tom smysle, že do potrebných 30 príspevkových mesiacov započítať treba aj príspevkové mesiace, získané v poistení pred nabytím účinnosti zákona č. 26/1929 Sb. z. a n.

Správnosti tohoto názoru nasvedčuje aj historický vývoj ustanovenia tohoto výbavného. Podľa § 25 (2) vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. osobám ženského pohlavia, ktoré uzavru manželstvo v dvoch rokoch po vystúpení z poistenia alebo vystúpia z poistenia v dvoch rokoch po uzavrení sňatku, malo byť vrátené 80% premií za ne skutočne zaplattených. Táto dávka bola zákonom č. 26/1929 Sb. z. a n. zrušená. V dôvodovej zpráve k § 35 tohto zákona je uvedené, že »dáva sa náhradou za túto zrušenú dávku dávka nová: výbavné vo výške jednoročného invalidného dôchodku, aký by prislúchal v deň uzavretia sňatku«. Žalobkyňa teda — keby bola bývala za účinnosti vl. nar. č. 16/1923 Sb. z. a n. poistená — bola by mala nárok na 80% týchto premií. Niet teda prijateľného dôvodu, prečo by jej neprislúchala — pri splnení zvláštnych podmienok — aj náhrada za túto zrušenú dávku vo forme výbavného podľa intencie zákona.

Nie je sporné, že žalobkyňa bola u žalovaného v zamestnaní poistením povinnom od októbra 1920 do jasene roku 1929 a že sa v novembri 1929 vydala. Podľa toho však v prípade, že by bola bývala podľa vl. nar. čís. 16/1923 Sb. z. a n. poistená, bola by získala nielen aspoň 6 príspevkových mesiacov pred účinnosťou zákona č. 26/1929 Sb. z. a n., lež aj potrebných 30 príspevkových mesiacov podľa § 185 (1) cit. zákona, v dôsledku čoho jej nárok na výbavné bol by dôvodom po práve. Poneváž od nositeľa poistenia nedostáva sa jej tohoto výbavného jedine z dôvodu, že ju žalovaný k poisteniu neprihlásil, za škodu z tohoto opominutia jej vzniklú je žalovaný zodpovedný. Bolo preto treba uznať žalobný nárok dôvodom po práve.

Čís. 15072.

Kdy nemůže likvidátor veřejné obchodní společnosti zastupovati tuto společnost ve sporu; přijal-li likvidátor, jenž nemůže společnost zastupovati, přes to žalobu, aniž opatřil, aby se společnosti dostalo jiného zástupce, jest dán základ žaloby pro zmatečnost podle § 529 čís. 2 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 26. března 1936, Rv I 1146/34.)

Žalovaný Jaroslav V. podal žalobu proti firmě »G. a spol. v likvidaci v M.« k rukám likvidátora p. Josefa G. o zaplacení 63.499 Kč 70 h s přísl. Žaloba byla doručena k rukám Josefa G., kterýžto k prvému roku, stanovenému na den 5. prosince 1932 se nedostavil a proto na návrh žalobce — nyní žalovaného — Jaroslava V. byl vynesena kontumační rozsudek, kterýmž firma G. a spol. v likvidaci v M. byla uznána povinnou zaplatiti zažalovanou částku. Na základě kontumačního rozsudku vedl Jaroslav V. exekuci nejen proti firmě G. a spol. v likvidaci, nýbrž i proti veřejným společníkům Josefu M. a Karlu D., avšak nikoliv proti Josefu G., který jest taktéž veřejným společníkem zmíněné společnosti. Předmětem oné žaloby byla pohledávka, kterou udánlivě zapůjčil Josef G. firmě G. a spol. v M. v letech 1929 až 1930 a již dostoupila po částkách výše 63.499 Kč 70 h, kterou Josef G. postoupil dne 20. srpna 1932 Jaroslavu V. a o jejíž zaplacení byla firma G. a spol. Jaroslavem V. upomínána. Žalující strana (firma G. a spol. v likvidaci, zastoupená nyní v této žalobě nově ustanoveným likvidátorem Karlem D.) tvrdí, že o postupu pohledávky Josefa G. na žalovaného neměla vědomosti, že Josef G., likvidátor firmy v době podání žaloby ostatním společníkům firmy nic nesdělil ani o podání žaloby, ani o ustanoveném prvním roku, že Josef G. nedostavil se k prvnímu roku o žalobě, ustanoveném bez vědomí ostatních společníků firmy Karla D. a Josefa M. Tvrdí, že Josef G. vystupoval ve sporu jako žalobce nepřímý (cedent zažalované pohledávky i jako žalovaný), likvidátor firmy G. a spol., že v daném případě, kdy vymáhána byla proti firmě G. a spol. ve skutečnosti pohledávka likvidátora firmy, nemohl likvidátor firmy v rozepři té pro kolisi firmu zastupovati, že tudíž firma G. a spol. v likvidaci nebyla v rozepři té za-